

Erdőkertek Magyarországon

Fehér Mária Anna

Tájrendező és Kertépítő Mérnöki alapképzés

Kert- és Szabadtértervezési Tanszék

Belső témavezető: Doma-Tarcány Judit, mestereohtató, Kert- és Szabadtértervezési Tanszék,
Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Az erdőkertek olyan élelmiszertermelő rendszerek, amelyek egyszerre szolgálják az ember és a természet igényeit. A dolgozat elején bemutatott ökológiai és tervezési alapelvekből kiderült, hogy ezek a kertek nem pusztán a biodiverzitás növelését célozzák, hanem a természetes folyamatokra támaszkodva biztosítják a termőképességet és az öfenntarthatóságot.

A felkeresett nyolc kert tapasztalatai alapján az indulás legtöbbször idő- és energiaigényes, azonban néhány év elteltével a fenntartás egyre inkább a betakarításra és könnyebb ápolási feladatokra korlátozódik. A hazai példák megismerése során egyértelművé vált, hogy Magyarország különböző éghajlati és talajtani adottságai között is sikeresen megvalósíthatók erdőkertek, ugyanakkor a tervezési folyamat során elengedhetetlen a helyspecifikus szemlélet. A tulajdonosok beszámolói igazolták, hogy a talajminőség folyamatosan javul, a gyomnyomás csökken, az élővilág pedig látványosan gazdagodik a területen.

Kiemelendő, hogy az erdőkertek nem csupán élelmiszerforrásként működnek. Közösségi térként, rekreációs helyszíneként és oktatási platformként is jelentős szerepet tölthetnek be. A természet közelsége, a kertben végzett tevékenységek és a szemmel látható fejlődés sokak számára lelki feltöltődést is jelent. Ez a többfunkciós jelleg különösen aktuálissá teszi őket olyan időkben, amikor a klímaváltozás, a környezeti terhelés és az ellátásbiztonsági problémák egyre hangsúlyosabbak.

Összességében elmondható, hogy az erdőkertek létjogosultsága Magyarországon is egyre erősebben körvonalazódik. Olyan rendszert képviselnek, amely hosszú távon stabil, a természeti értékeket megőrzi emellett magas esztétikai és használati értéket teremt. A jövő kihívásaira válaszolva az erdőkertek fejlesztése és terjesztése fontos irány lehet a fenntartható, ellenálló és emberközpontú tájak kialakításában. A jelenlegi tapasztalatok alapján jogos a feltételezés, hogy az erdőkertek szerepe tovább fog erősödni, és hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az élelmiszertermelés összhangba kerülhessen a természeti folyamatokkal Magyarországon is..